

14 Wojciech Jaxa-Bąkowski

ur. 12.05.1897 r. w *Kraśnicy* zm. 1943 r. (rozstrzelany przez Gestapo) w Lublinie (Zamek)

syn Ludwika (13)

kawaler

- z Archiwum Korporacji Akademickiej „Sarmacja”: [powstała 1908 w Petersburgu; reaktywowana 1915 przy Politechnice Warszawskiej] „Wojciech Jaxa-Bąkowski, (ur. w Kraśnicy – zm. 1943 w Lublinie) założyciel Sarmacji w Warszawie 1915, akt. 1915-28, kawalerzysta, żołnierz wojny polsko-bolszewickiej, prezes Naczelnego Komitetu Akademickiego [powstałego na mocy uchwały III Ogólnego Zjazdu Polskiej Młodzieży Akademickiej] Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej 1920, inżynier PW, aresztowany przez Gestapo i rozstrzelany w Lublinie.”

- W roku 1916 studenci Politechniki Warszawskiej zaczęli wiązać się w zespoły i organizacje. Z grona, w którym czołową rolę odgrywał filister Sarmacji **Wojciech Jaxa-Bąkowski**, wyszedł projekt przyjęcia formy korporacji, jako już wypróbowanej organizacji młodzieżowej. W pierwszych krokach organizacyjnych, w efekcie których reaktywowano Sarmację, brali udział późniejsi Weleci - Wacław Moszczyński, Julian Rojkiewicz i Mieczysław Zaręba. W krótkim czasie, nie znajdując wspólnego języka, wycofali się jednak z tego grona.

- Faktem dobrze ilustrującym, iż MW odgrywała poważną rolę w obozie narodowym w czasie walki wyborczej mogą być nazwiska działaczy figurujące na bardzo wysokich miejscach na listach wyborczych Stronnictwa Narodowego w czasie tzw. „wyborów brzeskich”, przeprowadzonych w listopadzie 1930 r. Wśród kandydatów na posłów odnaleźć można takie oto nazwiska: **Wojciech Jaxa-Bąkowski** (miejsce 2. w okręgu płockim), Tadeusz Bielecki (miejsce 2. w okręgu błońskim).

- Obóz Wielkiej Polski

Ton działalności Obozowi nadawali tzw. „młodzi”, przejawiający największą aktywności. To z ich inicjatywy doszło do stworzenia w kwietniu 1927 roku Ruchu Młodych OWP, na czele, którego stanął Z. Stahl (kierownicze stanowiska zajmowali także m.in.: T. Bielecki, **Wojciech Jaxa-Bąkowski**, J. Rembieliński, H. Rossman). Dzięki ich zaangażowaniu Obóz przybrał charakter ogólnonarodowego ruchu społecznego.

- Oficerowie WP 1918 – 1921:

Bąkowski-Jaxa Wojciech (12 V 1897) - ppor. art. [? – kawalerii]

- Korporacją opiekuńczą „Aquilonii” została Korporacja "Sarmatia", a Kuratorami Jej dwaj wybitni członkowie, działacze narodowi: Henryk Pankiewicz - prezes ZPK!A i **Wojciech Jaxa-Bąkowski** - prezes Sarmatii, a później prezes Naczelnego Komitetu Akademickiego.

- Do stałych korespondentów dwutygodnika "Wiadomości Akademickie" należał m.in. Wojciech Jaxa-Bąkowski (prezes Naczelnego Komitetu Akademickiego)

- 17.01.1923 r. w kościele św. Aleksandra w Warszawie był świadkiem na ślubie swego brata Ludwika

- 31 maja 1923. Na zjeździe we Lwowie powołano Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej, którego pierwszym prezesem został **Wojciech Jaxa-Bąkowski**

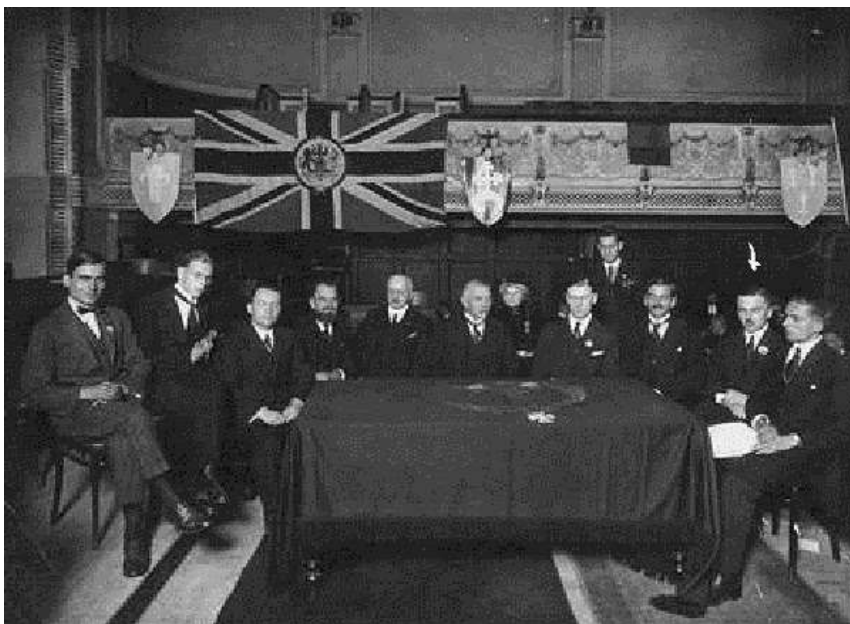
> **Jaxa-Bąkowski Wojciech** strony: 11, 73, 75, 167, 200 272, 281, 492, 515, 564, 674, 675, 687," 74^ - dot.: Komunikaty Informacyjne Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę, wyd. MSW, Warszawa 1991-1997

> dn. 28.06.1929 r. w Poznaniu odbyły się obchody X-lecia Traktatu Wersalskiego. Członkiem Komitetu Ogólnopolskiego Obchodu Dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego był **Wojciech Jaxa-Bąkowski**

Goniec Częstochowski nr 244 22.10.1930 r., środa

Równocześnie nadeszła wiadomość, że wczoraj o godz. 7 wieczorem z polecenia prokuratora przy sądzie okręgowym w Płocku aresztowany został w Sierpcu jeden z czołowych kandydatów listy narodowej do Sejmu z okręgu wyborczego nr. 9 inż. **Wojciech Jaxa-Bąkowski** z Warszawy. Aresztowany osadzony został w więzieniu w Sierpcu, a sprawa wkrótce rozpatrywana będzie przez sąd.

Według komunikatu PAT-a, p. Bąkowski miał być aresztowany pod zarzutem rozpowszechniania odezw i ulotek o charakterze antypaństwowym.

Zarząd Międzynarodowej Konfederacji Studentów (CIE) oraz komitet organizacyjny kongresu. Warszawa, wrzesień 1924 r.

Na zdjęciu m.in.: poseł Stefan Sołtyk (4. z lewej), senator Ignacy Baliński (5. z lewej), minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego Bolesław Miklaszewski (6. z lewej), prezes Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej Wojciech Jaxa-Bąkowski [ozn. strzałką], wiceprezes Międzynarodowej Konfederacji Studentów Jan Jundziłł-Baliński.

Excellencjo, Najze Metropolito!

W uroczystej i radości chwila obchodu 20-tych rocznic Kapitulacji Naszej Exceleńcji, budzących w nas żywe uczucia w całej katolickiej i narodowej Polsce, - niech nam wolno będzie, - zwrócić się do waszemu, - którzy wyrazem żywego naszego bólu obrazem są najgorzotniejszą, w całym kraju - dziś

konkretnie wchodzącego na dziedziście Lubelskim w 1923 r. kłopotem Naszej Exceleńcji, zechciał udzielić szczerego Ropracznictwa. I dziś rodzi się w nas powstanie - stat utego Kurya Gerasgo - przez Naszą Exceleńcję udzieliłoby we dwoje.

Pamięć rodzi się - do jecha z najwzajemnych warunków, a więc nie wzięci. I dziś, kiedy do dwoje do Polu, czynią do niechęci w wstępnym, ale niezakończonym i ich imieniu,

dziś dla Naszej Exceleńcji serce odczuwających i uczuć. Istotnie autorski.

I jest dziś nie więcej niż s. p. bpa tego Ludwika i s. p. Matki - Łęczyński - zawsze stycząc się - zaważać ości dla Naszej Exceleńcji, a żywo nam w pamięci stała ości w Lublinie, kiedy - między innymi - w imieniu rozłożył się u Naszej Exceleńcji z Matką i s. p. a potem - ości ości przez Naszą Exceleńcję

w imieniu całej naszej rodziny, pragnąc Naszą Exceleńcję o pamięć tych uczuć najżywszą ości do żywego ości.

Wojciech Jaxa-Bąkowski

Warszawa. 31. 5. 34r.

Wojciech Jaxa-Bąkowski (ok. 1935 r.)

- 6.09.1939 r. - na apel Romana Umiastowskiego - opuścił Warszawę; dalsze losy - nieznane; z przekazów rodzinnych wiadomo, że został aresztowany i rozstrzelany w 1943 r. na Zamku w Lublinie. Patrz też:

Hitlerowskie więzienie na Zamku w Lublinie 1939-1944, praca zbiorowa, Wyd. Lubelskie 1988 [wykaz ofiar]

Baranowicz Wawrzyniec	-	Szczecyn
Bąkowski Wojciech	12 V 1897	Lublin
Bernat Stanisław	-	Osinki
Broda Wiesław	-	Biała Podlaska
Bronikowski Edward	-	Kalinowice
Buczyński Antoni	-	Sewerynowka
Burak Jan	10 VI 1898	Szczecyn
Caruk Jan	11 VII 1924	Biała Podlaska
Chmura Jan	9 IV 1921	Szczecyn